

WIJZIGINGSBLAD

vastgesteld door het AC Bodembeheer

Van toepassing op : AS SIKB 2000, versie 2.8 – van 12 december 2013
Versie en datum vaststelling : 2, 10 maart 2016

Het bestuur van SIKB heeft op 23 juni 2016 de vaststelling van deze versie van dit Wijzigingsblad bevestigd. In vergelijking met versie 1 van dit Wijzigingsblad zijn de wijzigingen 4 t/m 7 toegevoegd.

Wijziging nummer: 1

Datum vaststelling wijziging: 2 oktober 2014
Datum in werking treden wijziging: 1 januari 2015

Van toepassing op de onderstaande tekstpassage uit AS SIKB 2000, par. 1.2, 'Toepassingsgebied'

Dit accreditatieschema is **niet** van toepassing op onder meer:

- [...];
- veldwerk anders dan door middel van de technieken handmatige boringen, happen en steken en graven van sleuven;
- monsterneming in het kader van partijkeuringen (Besluit bodemkwaliteit).

Achtergrond wijziging:

Het is gebleken dat de formulering van de uitsluitingen in de hierboven geciteerde tekstpassage in de praktijk regelmatig als onduidelijk werd ervaren. De wijziging beoogt deze onduidelijkheid weg te nemen door extra focus te leggen op het voor de reikwijdte bepalende onderscheid tussen onderzoek naar enerzijds de milieuhygiënische en anderzijds naar andere aspecten. De formulering is in overeenstemming gebracht met die in BRL SIKB 2000.

Wijziging van de tekstpassage. De hierboven geciteerde tekstpassage is als volgt gewijzigd (aanvullingen onderstreept, weglatingen doorgehaald):

Dit accreditatieschema is **niet** van toepassing op onder meer:

- [...];
- veldwerk anders dan middels de technieken handmatige boringen, happen steken en graven van sleuven;
- veldwerk, gericht op andere dan milieuhygiënische aspecten, voor:
 - mechanisch boren;
 - geotechnisch onderzoek;
 - funderingen;
 - kabels en leidingen;
 - geohydrologisch onderzoek;
 - het realiseren van een installatie voor bodemenergie;
 - het monitoren van de grondwaterstand;
- monsterneming in het kader van partijkeuringen (Besluit bodemkwaliteit).

Toelichting: het onderscheid tussen milieuhygiënisch en ander onderzoek is bepalend. Zo is dit accreditatieschema wel van toepassing op bijvoorbeeld het aantonen van de grondwaterkwaliteit in het kader van een monitoringsprogramma in relatie tot een open systeem voor bodemenergie (zie protocol 2002, par. 1.1).



Wijziging nummer: 2

Datum vaststelling wijziging: 2 oktober 2014
Datum in werking treden wijziging: 1 januari 2015

Van toepassing op de onderstaande tekstpassage uit protocol 2001, par. 7.1, 'Plaatsen van freatische en diepe peilbuizen':

Eisen:

Plaats de peilbuis zo centrisch mogelijk in het boorgat. Bij ondiepe boringen (tot 6 meter) mag maar één peilbuis per boorgat geplaatst worden. Bij diepe boringen zijn maximaal twee peilbuizen in één boorgat toegestaan, mits het boorgat voldoende groot is om een ruimte te waarborgen rondom iedere peilbuis van minimaal de diameter van die peilbuis, opdat de functionaliteit van de filtergrindomstorting en de bentoniet-afdichting gewaarborgd is.

Achtergrond wijziging:

In de uitvoeringspraktijk zijn in het verleden met grote regelmaat meer dan twee peilbuizen in één boorgat geplaatst. Dit is vooral veel gebeurd in boorgaten met een diepte van meer dan tien meter die tot stand zijn gekomen door mechanisch boren, bijvoorbeeld voor peilbuizen ten behoeve van de monitoring van de grondwaterkwaliteit in en rondom waterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden. De resultaten die deze peilfilters door de jaren heen hebben gegeven geven geen aanleiding om aan te nemen dat deze praktijk die resultaten negatief beïnvloedt.

Daarentegen kan het strikt handhaven van deze eis in zijn huidige vorm leiden tot de noodzaak om een groot aantal diepe boringen opnieuw te moeten uitvoeren. Omdat het hierbij gaat om boringen tot 100 m-mv zal dit hoge kosten met zich meebrengen. Daarnaast zal dit leiden tot een breuk in een groot aantal langjarige meetreeksen van bijvoorbeeld grondwaterwinbedrijven.

Op basis van deze overwegingen is daarom de hierboven geciteerde eis gewijzigd zoals hieronder is aangegeven. Daarbij is ook meteen de eis waar nodig toetsbaar gemaakt.

Wijziging van de tekstpassage. De hierboven geciteerde tekstpassage is als volgt gewijzigd (aanvullingen onderstreept, weglatingen doorgehaald):

Eisen:

1. Plaats de peilbuis zo centrisch mogelijk in het boorgat;
2. Bij boringen met een einddiepte van maximaal 6,0 m -mv mag maximaal één peilbuis per boorgat geplaatst worden;
3. Bij boringen met een einddiepte van meer dan 6,0 m -mv, mechanisch of handmatig geboord, is het plaatsen van twee of meer peilbuizen in één boorgat toegestaan, mits voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. de verticale afstand tussen de filters bedraagt minimaal 4,0 meter en
 - b. de ruimte rondom de filters is gevuld met zand of grind, zodanig dat elk van de filters niet in direct contact kan komen met de boorgatwand en de stijgbuizen van de andere filters en
 - c. de filters worden zodanig geplaatst dat elk van de stijgbuizen tussen de filters over een lengte van minimaal 1 meter en ter plaatse van doorboorde slecht doorlatende lagen, op een gelijke diepte, niet in direct contact kan komen met elkaar en met de boorgatwand door gebruik te maken van afdichtingsmateriaal rondom (tussen) de stijgbuizen. *Toelichting: er zijn verschillende manieren om aan deze voorwaarde te voldoen. Daaronder zijn in elk geval 1) het ter hoogte van elke doorboorde slecht doorlatende laag toepassen van een bentonietmanchet, 2) bij het ontbreken van slechte doorlatende lagen het toepassen van een minimaal 1 meter lang bentonietmanchet rondom de stijgbuis en 3) het toepassen van afstandhouders tussen de stijgbuizen, zodanig dat het aan te brengen afdichtingsmateriaal tussen de verschillende stijgbuizen en de boorgatwand kan komen, in combinatie met 1) of 2).*



Wijziging nummer: 3

Datum vaststelling wijziging: 2 oktober 2014

Datum in werking treden wijziging: 1 januari 2015, aanpassing verwijzing naar NPR 5741 per 24 augustus 2016

Van toepassing op de onderstaande tekstpassages uit protocol 2001:

par. 7.1, 'Plaatsen van freatische en diepe peilbuizen', vierde eis:

Vul het boorgat aan met filtergrind tot 0,5 meter boven de bovenzijde van het filter. Breng boven op de laag filtergrind een laag bentoniet⁴ aan van minimaal 0,5 meter. Indien dit niet mogelijk is, doordat de grondwaterspiegel minder dan 1 m -mv bedraagt, gebruik dan grind en bentoniet in gelijke laagdikten. Breng in elk geval 20 cm bentoniet aan⁵.

par. 11.2, 'Afwijkingen NEN-normen', bolletje 4:

In afwijking van de NPR 5741, artikel 6.6.1 en NEN 5766, artikel 6.1.2 is filtergrind vereist, tot 0,5 m boven de bovenzijde van het filter. Tevens wordt een laag bentoniet aangebracht direct op de grindlaag en is een halve meter dikke laag bentoniet op circa 0,5 meter beneden het grondoppervlak niet vereist.

Achtergrond wijziging:

Wat we met deze eis beogen te borgen is dat van de filterbuis tenminste het gedeelte waarin zich de slits bevinden over de gehele lengte is omgeven met doorlatend materiaal. De zogenoemde overhoogte van 0,5 meter is opgenomen om te borgen dat dit ook na het trekken van een mantelbuis is geborgd. Er zijn echter praktische bezwaren tegen verschillende elementen van de geciteerde tekstpassage:

- als het filter al in een doorlatende laag is geplaatst is het gebruik van filtergrind (of filterzand) overbodig. Het is in die situatie mogelijk om gebruik te maken van de natuurlijke eigenschap van de bodem ter plaatse;
- de eis om overhoogte aan te brengen is ook van toepassing op situaties waarin helemaal geen mantelbuis wordt gebruikt.

Op grond van bovenstaande argumenten worden de eisen aan de uitvoering van dit onderdeel iets anders uitgewerkt, zodat het veldwerkteam beter kan inspelen op de situatie ter plaatse.

Wijziging van de tekstpassages. De hierboven geciteerde tekstpassages zijn als volgt gewijzigd (aanvullingen onderstreept, weglatingen doorgehaald):

par. 7.1, 'Plaatsen van freatische en diepe peilbuizen', vierde eis:

Zorg ervoor dat, ook na het trekken van een eventueel gebruikte mantelbuis, het gedeelte van de filterbuis waarin zich de slits bevinden over de gehele lengte is omgeven met zand of grind. (a) Vul hiertoe bij peilbuizen in niet-freatisch grondwater het boorgat aan met filtergrind tot ten minste 0,5 meter boven de bovenzijde van het filter. Breng boven op ~~deze laag filtergrind-zand of grind~~ (b) een laag bentoniet⁴ aan van minimaal 0,5 meter. Indien dit niet mogelijk is, doordat de grondwaterspiegel minder dan 1 m -mv bedraagt, gebruik dan grind en bentoniet in gelijke laagdikten. Breng in elk geval 20 cm bentoniet aan⁵.

In de hieronder beschreven situaties geldt in afwijking van het bovenstaande het volgende:

- als het filter een vooromstort filter is, is het toegestaan om het aanvullen van het boorgat met filtergrind, zoals hierboven omschreven bij (a), achterwege te laten. In die situatie kan direct boven de vooromstorting de bentonietlaag worden aangebracht, zoals hierboven omschreven bij (b);
- als het filter in een goed doorlatende bodemlaag is geplaatst kan het aanvullen van het boorgat met filtergrind, zoals hierboven omschreven bij (a), achterwege worden gelaten;
- ter hoogte van afsluitende lagen kan het voorkomen dat de hierboven beschreven eis een goede werking van het peilfilter of het verkrijgen van een effectieve afdichting van de afsluitende laag verhindert. In die situatie kan het aanvullen van het boorgat met filtergrind, zoals hierboven omschreven bij (a), worden beperkt tot ter hoogte van de bovenzijde van het filter.

Toelichting: onder een goed doorlatende bodemlaag wordt in dit verband verstaan een bodemlaag bestaande uit zand, grind of poreus gesteente waarin grondwater zich horizontaal kan verplaatsen.



par. 11.2, 'Afwijkingen NEN-normen', bolletje 4:

In afwijking van de NPR 5741:2015, artikel ~~6.6.1~~ 7.2.1 en 7.2.3 en NEN 5766:2003, artikel 6.1.2 is bij peilbuizen in niet-freatisch grondwater en zonder vooromstort filtergrind het toevoegen van filtergrind vereist, tot 0,5 m boven de bovenzijde van het filter. Tevens wordt een laag bentoniet aangebracht direct op de grindlaag en is een halve meter dikke laag bentoniet op circa 0,5 meter beneden het grondoppervlak niet vereist.

Wijziging nummer: 4

Datum vaststelling wijziging: 10 maart 2016
Datum in werking treden wijziging: 24 augustus 2016
Overgangstermijn: tot 1 september 2017

Van toepassing op de tekstpassage in AS SIKB 2000, par. 1.2, Toepassingsgebied:

Voor accreditatie voor het onderwerp "Locatie-inspectie en monsterneming asbest in bodem" voldoet de organisatie aantoonbaar aan de in protocol 2018 of aan de in NEN 5707 aan dit type onderzoek beschreven eisen.

Achtergrond wijziging:

Afstemmen op aangepaste NEN 5707:2015/C1:2016.

Wijziging van de tekstpassage. De hierboven geciteerde tekstpassage is als volgt te lezen (aanvullingen onderstreept, weglatingen doorgehaald):

Voor accreditatie voor het onderwerp "Locatie-Maaiveldinspectie en monsterneming asbest in bodem" voldoet de organisatie aantoonbaar aan de in protocol 2018 of aan de in NEN 5707:2015/C1:2016 aan dit type onderzoek beschreven eisen.



Wijziging nummer: 5

Datum vaststelling wijziging: 10 maart 2016
Datum in werking treden wijziging: 24 augustus 2016
Overgangstermijn: tot 1 september 2017 (voor protocol 2003: tot 1 oktober 2016)

Van toepassing op de tekstpassage in AS SIKB 2000, par. 1.3, Eisen aan de uitvoering (tabel 1):

Tabel 1: Overzicht van protocollen en NEN-normen onder dit accreditatieschema

Onderwerp	Protocol	NEN-normen
Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen.	2001, versie 3.1.1	<ul style="list-style-type: none">• NEN 5104/C1• NEN 5706• NPR 5741• NEN 5742• NEN 5743• NEN 5766
Het nemen van grondwatermonsters.	2002, versie 3.2.1	<ul style="list-style-type: none">• NPR 5741• NEN 5744/A1
Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek.	2003, versie 1.0.2	<ul style="list-style-type: none">• NEN 5104/C1• NEN 5706• NPR 5741• NEN 5742• NEN 5743

Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem.	2018, versie 3.0.1	• NEN 5707/C1
---	--------------------	---------------

en daarnaast van toepassing op de volgende tekstpassages in AS SIKB 2000

par. 1.1, Doel en onderwerp:
 [...] om specifieke taken uit te voeren conform NEN-EN-ISO/IEC 17025 of NEN-EN-ISO/IEC 17020.

De eisen uit NEN-EN-ISO/IEC 17020, NEN-EN-ISO/IEC 17025, die [...]

par. 1.5, Samenhang met (inter)nationale normen:

NEN 5104/C1	Geotechniek – Classificatie van onverharde grondmonsters.
NEN 5706	Richtlijnen voor de beschrijving van zintuiglijke waarnemingen tijdens de uitvoering van milieukundig bodemonderzoek.
NEN 5707/C1	Bodem - inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem.
NPR 5741	Bodem - Richtlijn voor de keuze en toepassing van boorsystemen en monsternemingstoestellen voor grond, sediment en grondwater bij bodemverontreinigingsonderzoek.
NEN 5742	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig-vluchtige organische verbindingen en fysisch-chemische bodemkenmerken.
NEN 5743	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van vluchtige verbindingen.
NEN 5744/A1	Bodem - Monsterneming van grondwater.
NEN 5766	Bodem - Plaatsing van peilbuizen ten behoeve van milieukundig bodemonderzoek.
NTA 5727	Bodem - Monsterneming en analyse van asbest in waterbodem en baggerspecie.
NEN 5861	Milieu - Procedures voor de monsterverdracht.
NEN-EN-ISO 22475-1	Geotechnisch onderzoek en beproeving – Methoden voor monsterneming en grondwatermeting – Deel 1: Technische grondslagen voor de uitvoering.

par. 1.6, Definities:
 Voor kwaliteitssysteemaspecten waarvoor hieronder geen eigen definitie is weergegeven gelden de definities zoals opgenomen in NEN-EN-ISO/IEC 17000 en NEN-EN-ISO 9000.

par. 2.4.1, Eisen aan veldwerk – Werkzaamheden op een veldwerklocatie – Landbodem:

NEN 5707/C1	Bodem – inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem.
-------------	--

par. 2.4.2, Eisen aan veldwerk – Werkzaamheden op een veldwerklocatie – Grondwater:

- NEN 5744/A1 Bodem - Monsterneming van grondwater;

par. 2.4.5 Eisen aan veldwerk – Werkzaamheden op een veldwerklocatie – pH en EGV-metingen:
 De eisen aan metingen van de zuurgraad (pH) en elektrisch geleidingsvermogen (EGV of Ec) zijn benoemd in:

- [..]

óf in:

- NPR 6616 (pH) Water en slib – Routinebepaling van de pH;
- of NEN-EN-ISO 10523 (pH) Water - Bepaling van de pH;



- en NEN-ISO 7888 (EGV of Ec) Water – Bepaling van het elektrisch geleidingsvermogen.

bijlage 1, Literatuur:

NEN 5707/C1 Bodem – inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem.

Achtergrond wijziging:

Afstemming op de aangepaste NEN 5707:2015/C1:2016 en NEN 5897/C1, voor zover niet al in andere wijzigingen geregeld, en bevestigen dat, zoals in par. 1.2 is vermeld, dat ook NTA 5727 van toepassing is. Verwijzingen zijn waar nodig aangepast. Ook in algemene zijn worden dynamische verwijzingen naar andere normatieve documenten gewijzigd in statische verwijzingen, zodat de eisen waarnaar wordt verwezen eenduidig zijn.

Wijziging van de tekstpassages. De hierboven geciteerde tekstpassages zijn als volgt te lezen (aanvullingen onderstreept, weglatingen doorgehaald):

Tabel 1: Overzicht van protocollen en NEN-normen onder dit accreditatieschema

Onderwerp	Protocol	NEN-normen
Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen.	2001, versie 3.1.1 <u>3.2</u>	<ul style="list-style-type: none"> • NEN 5104:1989/<u>C1:1990</u> • NEN 5706:<u>2003</u> • NPR 5741:<u>2015</u> • NEN 5742:<u>2001</u> • NEN 5743:<u>1995</u> • NEN 5766:<u>2003</u>
Het nemen van grondwatermonsters.	2002, versie 3.2.1 <u>4</u>	<ul style="list-style-type: none"> • NPR 5741:<u>2015</u> • NEN 5744/A1:<u>2011</u>
Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek.	2003, versie 1.0.2 <u>2.2</u>	<ul style="list-style-type: none"> • NEN 5104:1989/<u>C1:1990</u> • NEN 5706:<u>2003</u> • NPR 5741:<u>2015</u> • NEN 5742:<u>2001</u> • NEN 5743:<u>1995</u>
Locatie <u>Maaiveld</u> inspectie en monsterneming van asbest in bodem.	2018, versie 3.0.1 <u>3.2</u>	<ul style="list-style-type: none"> • NEN 5707:<u>2015</u>/<u>C1:2016</u>

par. 1.1:

[...] om specifieke taken uit te voeren conform NEN-EN-ISO/IEC 17025:2005/C1:2007 of NEN-EN-ISO/IEC 17020:2012.

par. 1.5:

NEN 5104: 1989 / <u>C1:1990</u>	Geotechniek – Classificatie van onverharde grondmonsters.
NEN 5706: <u>2003</u>	Richtlijnen voor de beschrijving van zintuiglijke waarnemingen tijdens de uitvoering van milieukundig bodemonderzoek.
NEN 5707: <u>2015</u> / <u>C1:2016</u>	Bodem - inspectie, <u>en</u> monsterneming en analyse van asbest in bodem <u>en partijen grond</u> .
NPR 5741: <u>2015</u>	Bodem - Richtlijn voor de keuze en toepassing van boortechniekensystemen <u>en</u> monsternemingstoestellen voor grond, sediment, <u>slib</u> en grondwater bij bodemverontreinigingsmilieu <u>onderzoek</u> .
NEN 5742: <u>2001</u>	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig-vluchtige organische verbindingen en fysisch-chemische bodemkenmerken.
NEN 5743: <u>1995</u>	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van vluchtige verbindingen.
NEN 5744: <u>2011</u>	Bodem - Monsterneming van grondwater.
NEN 5766: <u>2003</u>	Bodem - Plaatsing van peilbuizen ten behoeve van



NTA 5727: <u>2004</u>	milieukundig bodemonderzoek. Bodem - Monsterneming en analyse van asbest in waterbodem en baggerspecie.
NEN 5861: <u>1999</u>	Milieu - Procedures voor de monsterverdracht.
NEN-EN-ISO 22475-1: <u>2006</u>	Geotechnisch onderzoek en beproeving – Methoden voor monsterneming en grondwatermeting – Deel 1: Technische grondslagen voor de uitvoering.
par. 1.6: Voor kwaliteitssysteemaspecten waarvoor hieronder geen eigen definitie is weergegeven gelden de definities zoals opgenomen in NEN-EN-ISO/IEC 17000: <u>2004</u> en NEN-EN-ISO 9000: <u>2015</u> .	
par. 2.4.1: • NEN 5707: <u>2015/C1:2016</u> Bodem - inspectie, <u>en</u> monsterneming en analyse van asbest in bodem <u>en partijen grond</u> .	
par. 2.4.2: • NEN 5744: <u>2011/A1</u> Bodem - Monsterneming van grondwater;	
par. 2.4.5: De eisen aan metingen van de zuurgraad (pH) en elektrisch geleidingsvermogen (EGV of Ec) zijn benoemd in: • [...]	
óf in: • NPR 6616: <u>1982</u> (pH) Water en slib – Routinebepaling van de pH; • of NEN-EN-ISO 10523: <u>2008</u> (pH) Water - Bepaling van de pH; • en NEN-ISO 7888: <u>1994</u> (EGV of Ec) Water – Bepaling van het elektrisch geleidingsvermogen.	
bijlage 1: NEN 5707: <u>2015/C1:2016</u> Bodem - inspectie, <u>en</u> monsterneming en analyse van asbest in bodem <u>en partijen grond</u> .	



Wijziging nummer: 6
Datum vaststelling wijziging: 10 maart 2016 Datum in werking treden wijziging: 24 augustus 2016 Overgangstermijn: tot 1 september 2017
Van toepassing op de volgende tekstpassages in AS SIKB 2000 par. 1.2, Toepassingsgebied: In art. 2, lid 1 onderdeel I Rbk (Regeling bodemkwaliteit) is „veldwerk, dat bestaat uit het plaatsen van boringen en peilbuizen ten behoeve van het nemen van grond- en grondwatermonsters, het nemen van grond- en grondwatermonsters, locatie-inspectie en monsterneming van asbest in de bodem, [...]
par. 2.4.1, Eisen aan veldwerk – Werkzaamheden op een veldwerklocatie – Landbodem: Specifieke uitvoeringseisen aan locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem zijn benoemd in: • Protocol 2018 Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem.
par. 3.1.7, Partijdigheid: • Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem.

Achtergrond wijziging:

De hierboven weergegeven definities zijn in de nieuwe NEN 5707:2015/C1:2016 gewijzigd. Door deze over te nemen in AS SIKB 2000 zorgen we ervoor dat deze NEN- en SIKB-documenten dezelfde definities hanteren.

Wijziging van de tekstpassages. De hierboven geciteerde tekstpassages worden geacht te zijn vervangen door de onderstaande (aanvullingen onderstreept, weglatingen doorgehaald):

par. 1.2:

In art. 2, lid 1 onderdeel I Rbk (Regeling bodemkwaliteit) is „veldwerk, dat bestaat uit het plaatsen van boringen en peilbuizen ten behoeve van het nemen van grond- en grondwatermonsters, het nemen van grond- en grondwatermonsters, ~~locatie-~~maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in de bodem, [...]

par. 2.4.1:

Specifieke uitvoeringseisen aan locatie-maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem zijn benoemd in:

- Protocol 2018, versie 3.1 Locatie-Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem.

par. 3.1.7:

- ~~Locatie-~~Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem.

Wijziging nummer: 7

Datum vaststelling wijziging: 10 maart 2016

Datum in werking treden wijziging: 24 augustus 2016

Van toepassing op de hieronder weergegeven tekstpassage in AS SIKB 2000, par. 2.3.2, Plannen veldwerk:

- [...];
- op de veldwerklocatie is tenminste één ervaren veldwerker fysiek aanwezig, die zelf of in teamverband de werkzaamheden uitvoert of als kwaliteitsverantwoordelijke van de veldwerkploeg aanwezig is. Van elke drie veldwerkers die op een veldwerklocatie aanwezig zijn, is minimaal één een ervaren veldwerker .

Achtergrond wijziging:

In bijlage C in de Regeling bodemkwaliteit zijn drie voetnoten opgenomen. Deze voetnoten schrijven voor dat een ervaren veldwerker zich door maximaal één niet-ervaren veldwerker mag laten assisteren, waarbij die assistent ook aan nadere eisen moet voldoen. Deze wijziging borgt de aansluiting van AS SIKB 2000 aan de regelgeving op dit punt.

Wijziging van de tekstpassage. De hierboven geciteerde tekstpassage uit AS SIKB 2000 is als volgt te lezen (aanvullingen onderstreept, weglatingen doorgehaald):

- [...];
- op de veldwerklocatie is tenminste één ervaren veldwerker fysiek aanwezig, die zelf of in teamverband de werkzaamheden uitvoert of als kwaliteitsverantwoordelijke van de veldwerkploeg aanwezig is. Van elke ~~drie twee~~ veldwerkers die op een veldwerklocatie aanwezig zijn, is minimaal één een ervaren veldwerker-.

